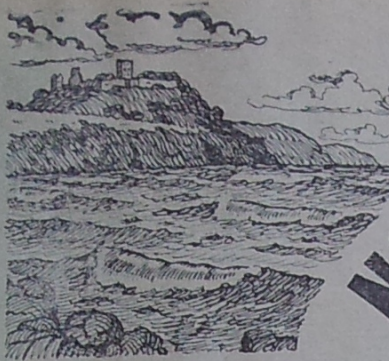

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Forretningsfører: Sparekasseb. Ridder
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Avertissementsprisen er pr. Pettitline
for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annoncer 1. Gang 10 Øre
etterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 195

Freitag den 22. Juni 1917

5te Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
har den største Udbredelse i Nordre Hæred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
oplæger gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Indsamling og Dyrkning af Lægeplanter

ved cand. pharm. H. Pyndt.

—o—

VI.

Bulmeurten, Hyoscyamus niger, er en Plante, der er udbredt over næsten hele Europa og Asien. Ogsaa hos os vokser den vildt og kan til Tider træffes i større Mængder paa Ryddepladser, omkring Gaardene og lignende Steder; men efterhaanden som det udyrkede og ledige Areal indskrænkes, bliver den ogsaa sjældnere. Det er en indtil 4 Fod høj Plante der paa Stængler og Blade er forsynet med klæbrige Haar: den har en stærk og bedøvende, meget ubehagelig Lugt og smager afskyeligt. Blandt Blomsterne er smudsige-gule og have en netformet Forgiening af de violette Aarer. Bladene ere om Foraarer roselormet samlede, og man begynder Indsamlingen, saasnart Stængelen begynder at løbe til Vejrs. De nederste Blade indsamles, og dermed vedbliver man, efterhaanden som Stængelen løber til Vejrs. Bladene tørres straks ophængte paa Traade, enten binder man dem sammen ved Stilkene to og to, eller ogsaa stikker man ved Hjælp af en Stoppenaal en Snor igennem dem alle og spreder dem henad Snoren. Udspredt paa et tørt Loft, der er dækket med Avispapir, kan de ogsaa godt tørres. Derimod maa de ikke tørres i direkte Sollys. 100 Dele friske svarer 15 Vægtdele tørre Blade.

Den er meget let at dyrke og kommer villigt op af Jorden selv paa ubearbejdet Jord; den kan trives overalt, men giver dog det bedste Udbytte paa fed og gødningsrig Jord. Frøene udblødes i 24 Timer og blandes derpaa med rigelig Sand for at faa dem bedre fordelt, eftersom de ere meget smaa. De bredsaaes derefter i det tilberedte Jordstykke, som aftrædes i Bede, naar Planterne ere 5 cm. høje. Bedene maa dog ikke være bredere, end at Planterne kan naaes fra Gangene, uden at man træder ind i Bedene. Om nødvendigt foretages en Udtynding, da de ikke taaler en Omplantning. Den er toaargig, saa først næste Foraar kan man begynde Indsamlingen.

Er Sommeren meget tør, maa man vande den; er Vinteren kold, kan den fryse bort, dersom den ikke dækkes med Halm eller Løv, eller den gror paa et beskyttet Sted med gode Læforhold. Den tyske Opgivelse af Prisen fra 1911 nævner 1,30—1,50 Mark pr. Kg. tørret Vare. Det er en ret farlig Plante at have med at gøre, idet den hører til vore aller mest giftige indenlandske Urter, hvilket især gælder Roden og Frøerne. Giften har en ganske mærkelig Indflydelse paa det Individ, der nyder den. Selv et mindre Kvantum Gift fremstillet af Roden, kan i kort Tid dræbe Hunde; men Giften synes langt fra at have den samme Indvirkning paa alle Dyr, og den er fuldkommen uskadelig for Heste, Svin og Faar. Den franske Kemiker Orfila har anstillet en Række Forsøg over dens Virkning og beskriver denne saaledes: Man bliver, straks efter at have indtaget en Dosis, munter og overgiven saa den altsaa viser sig straks at virke oplivende; men derefter udvides Pupillen i Øjnene meget stærkt, hvorpaa der følger Træthed, underlige Syner, Fjollethed, en stærk Rødme i Ansigtet, vekslende Kuldegysninger, Stivkrampe, fuldstændig Vanvid og endelig indtræder Døden.

I Atterboms nydelige Digtsamling „Blommorna“ findes et mærkeligt Digt om „Bølmørten“, hvori Digteren træffende har skildret dens sølsomme Virkninger paa Mennesket. Underligt lidenskabeligt vildt hedder det:

„Min Rot är söt...
Du njöt? Du njöt?
Hvad? Er det ej treffligt at rasa?“
Og i sidste Vers lader han Planten sige:

„Hvorför? Hvorför?
Du dör! Du dör;
Jag gömmer mig i bladen och skratte!“

Ønsket.

—o—

Der findes en amerikansk Historie om en Mand, som ønskede sig alt, hvad han saa, andres Penge, andres Lykke, andres Kærlighed, — alt vilde han have. Og jo længere han ventede og ønskede, desto fattigere blev han, til han tilsidst pjaltet, sullen og uheldig raabte:

„Andre Mennesker faar alle deres Ønsker opfyldt; det er kun mig, som ikke faar det.“

Og da hændte det, at han fik Lov at ønske sig en Ting. En Gang i Livet skulde han faa, hvad han ønskede sig. Dog kun denne ene Gang.

Han aandede lettere og begyndte at gruble over, hvad han skulde ønske sig. Valget var vanskeligt; thi han fik jo kun Lov at ønske en eneste Gang. En rig Mand passerede ham i sin Vogn. Han blev forarget og havde næsten højlydt ønsket ham noget ondt. Imidlertid kom han ihu, at da vilde hans eneste Ønske blive opfyldt, og saa havde han inlet mere at ønske.

Han gik til et Værtshus og følte sig saa svag, at han næsten havde ønsket sig alt, hvad han saa; da kom han til at tænke paa, at Sulten vilde melde sig igen senere, og da havde han intet Ønske mere.

Paa Gaden blæste Vinden tværs gennem hans Klæder, og det var lige ved, at han havde ønsket sig ny Klæder. Nej, tænkte han, Klæder slides jo. Saa lo han af sin Enfoldighed og vandrede videre.

Tidligere havde han instinktivt ønsket alt, hvad han saa; nu derimod vogtede han sig og vovede ikke længere uden videre at ønske sig noget. I Bevidstheden om, at han kun behøvede at ønske for at eje, hvad han vilde, taalte han Kulde og Sult, til han kom til en By, hvor han tog en Plads, i hvilken han arbejdede for Mad og Klæder. Derpaa fortsatte han varm og mæt, og tog sit dyrebare Ønske stille med sig. Han vandrede utrættelig og levede af sine Hænders Arbejde, saa godt det lod sig gøre, til han kom til et Sted, hvor der var udbrudt Krig. Snart bar han selv Soldatens Uniform, og da han kom i Kamp, var han ikke fri for Frygt. Imidlertid behøvede han jo bare at ønske sig, at alt skulde gaa godt. Dog, ligesom hidtil vilde han ikke udtale sit Ønske; han fattede Mod, stillede sig paa de svages Side og oplevede, at de vandt efter en haard Kamp.

Da Freden var genoprettet, blev han forelsket i en Pige, som ikke besvarede hans Følelser. Først tænkte han paa at tvinge hende til at elske sig ved Hjælp af sit Ønske; men han kom ogsaa til at tænke paa, at hendes Kærlighed kunde forsvinde med Aarene, og saa kunde han ikke ønske sig den tilbage.

Men med Tiden lærte hun at elske ham, og de giftede sig.

Tanken paa hans hemmelige Magt gjorde ham stor og stærk, og han trodsede alle Storme og arbejdede af al Kraft og blev en anset Mand. Alt hvad han tidligere havde ønsket sig og forgæves ventet paa, fik han gennem sit Arbejde.

Gammel og syg laa han for Døden. Da stod det atter for ham, at han havde Ret til at ønske en Ting. — Han fortalte det til sin Familie, som forsøgte at formaa ham til at ønske, at han fik Lov at leve endnu længer.

Resigneret og klog af en lang Livserfaring nægtede han det og sagde: — Gennem Arbejdet har jeg opnaaet alt, hvad et Menneske behøver for sin Lykke. Nu er der intet mere, jeg begærer. Jeg vil udtale mit Ønske: Jeg ønsker at dø.

Og hans Ønske gik i Opfyldelse.

Hvad der er dit, er ogsaa mit!

—o—

Der var en Gang, fortæller „Sorø Amtstid.“ en Lærer — ikke langt fra Slagelse — han er der for Re-

sten endnu. Han havde en Cykle og en slunken Hest. Og saa havde han en Nabo, med hvem han, som det sig hør og bør, levede i Fred og god Forstaaelse.

Saa kom det mærkværdige Aar, da der var Krig i næsten hele Verden, da alle maatte staa Skulder mod Skulder og hjælpe hinanden, og da den russiske Revolution lod Kommunismens og Broderskabets Ideer lyse som Brandfakler over den ganske Jord.

Den ny Tid greb Læreren Nabo. — En Dag, da Læreren stod og tændte sig en fredelig Eltermiddagspipe, saa han Naboen gaa ind i Skolens Cykleskur og trække af Sted med hans Cykle.

— Hov, hvor skal du hen med den? raabte den betullede Pædagog. — Hvad kommer det dig ved! lød Svaret. I disse Tider gælder det, ved du nok: Hvad der er dit, er ogsaa mit! Det maa du finde dig i!

Og saa rullede Naboen paa Cyklen. Men Læreren satte sig til at grunde, og næste Dag var han fortrolig med Tidsaanden. Han købte et nyt Tøj til sin Hest, og trak den ind paa Naboen Mark, hvor Græsset stod grønt og frodigt.

— Hov, hvor skal du hen med den? raabte Naboen, som kom til.

— Hvad kommer det dig ved! lød det rapt fra Læreren. I disse Tider gælder, ved du nok: Hvad der er dit, er ogsaa mit! Det maa du finde dig i!

Og saa bankede han Tøjrpælen fast i Jorden, medens Hesten tog for sig af det saftige Græs.

Nu begynder Naboen saa smaat at ønske den gode gamle Tid tilbage, da Grundlovens § 82 om Ejendomsrettens Ukrænkelighed dannede en af Samfundets Grundpiller.

Det vandrende Niagarafald.

—o—

Et mærkeligt Naturfænomen fører, efter hvad der fortælles i „Umschau“, til, at Niagarafaldet i Ordets egentligste Forstand befinder sig paa Vandrings. For at forstaa dette, maa man først sætte sig lidt ind i nogle Kendsgerninger angaaende Kæmpetallet. Niagarafaldet ligger som bekendt omtrent nøjagtigt midt mellem Erie- og Ontariosesøen, og ved en Klippe, Gedeclippen, som den kaldes, deles Faldet i to, den amerikanske og den kanadiske Del. Det amerikanske Fald er 275 Meter højt, det kanadiske 580 Meter og ligger dybere end det amerikanske. Men Klippevæggen, som Faldet flyder udover, bestaar i den øverste Halvdel af Kalksten, i den nederste Halvdel af Skifer eller Sandsten, som er temmelig løs. Da de løse Stenlag ved Foden af Faldet stadig vaskes bort af de vældige Vandmasser, bliver ogsaa den haardere Kalkstensvæg længere oppe undergravet, saa at der lidt efter lidt løsnes Stykker af den. Følgen bliver, at selve

Faldet langsomt, men sikkert, rykker opad mod Strømmen. Efter nøjagtige Beregninger er den Strækning, som tilbagelægges pr. Aar, gennemsnitlig 1,50 Meter. I Løbet af de sidste Aartier, siden man blev opmærksom paa Fænomenet, har Niagarafaldet flyttet sig ca. 178 Meter.

Et Fællessprog for de Allierede.

—o—

Under Diskussionen om Planer for de kommende Fredsdage er der et Spørgsmaal, som atter og atter dukker op, nemlig hvorledes de Allierede ogsaa efter Krigen skal kunne fortsætte et frugtbart Samarbejde til Trods for de store Sprogsvanskeligheder. Hvad kan det nytte skriver „Daily Mail“, at England, Rusland, Frankrig, Italien, Japan og en Del af det spansktalende Sydamerika har fælles Sympatier og Interesse, naar Sprogene lægger uovervindelige Hindringer i Vejen for et inlmit Samarbejde mellem disse Nationer. Der gives kun et Middel, fortsætter Bladet, man maa hurtigst mulig bestemme sig til at indføre et Fællessprog for alle de allierede Lande. Man kan forlange af hvert Menneske, at han foruden sit Modersmaal behersker et fremmed Sprog, forudsat at dette ikke byder paa nogen som helst Vanskeligheder. Et saadant Sprog maatte være sammensat af Grundelementerne og Grundbegreberne i de vigtigste Verdenssprog og være saa enkelt, at det var tilgængeligt for alle. Et saadant Sprog gives der allerede, det hedder „Ido“ og er Resultatet af en international Filologkongress flittige Arbejde i syv Aar. Ido er bygget paa de enkleste Vendinger i Verdenssprogene og bestaar udelukkende af Ord, som er kurante i alle de store Kultursprog. Ido har ingen Grammatik, hvert Ord skrives, som det udtales, og for at kunne beherske Sproget helt, behøver man kun at tage Undervisning i 14 Dage — en halv Time hver Dag. Den, som tilegner sig Ido, dygtiggør sig til at tjene de Allieredes Sag ogsaa efter Krigen, heder det til sidst i den engelske Avis.

Natten.

—o—

Til W. S.

Det mægtige Mørke har favnet de takkede Klipper og Skær — og Natten er nu allevegne omkring mig og frydefuld nær.

De tusinde kendte Konturer er gemt i den sudsorte Nat, og Stjernerne glimter kun sparsomt bag Rifter i Skytæppets Vat.

Der klinger en Rytme af Bølger imod den forvitrede Kyst — som Bølgerne inde i Hjerteret gaar taktfast i Skvulp med mit Byst.

Jeg elsker det favnende Mørke om Huse og Stammer og Skær. Det smyger sig kærligt om Egne, om Egne, jeg ogsaa har kær.

Det strammer som Støvregn fra Himlen — ad Vejene vælger det frem — ad alle de velkendte Veje, jeg ofte har vandret med Dem.

Men Natten vil følges af andre blaa Nætter i Stjærnernes Tegn og jeg vil beruses af Skumringens Vin i en vildfremmed Egn.

Naar Foraarets Nætter gaar over de takkede Klipper og Skær — saa favnes de fremmede Skove, og jeg gaar og mindes Dem der,

Og samler hver festlig Erindring en stille og skumrende Stund, hvor Natmørket er som et Øre, der bøjer sig tæt til min Mund.

Jeg hvisker min Ensomhed til det, mit Savn ved den fremmede Vej. „Der gaar ved de klippegraa Strande en Mand, der er ensom som jeg —“

Og Mørket skal bære det til Dem, skal komme og være Dem nær, og hviske det i Deres Øre — „Han mindes — han mindes dig der“.

Chr. Stub Jørgensen.

Danmarks Lucerneareal.

—o—

Man kan undre sig over, at Lucernedyrkingen i Danmark er af omtrent samme Alder som Rødkløverdyrkingen — gaar nemlig ca. 150 Aar tilbage —, men medens Rødkløver har været en meget benyttet Plante i dansk Landbrug gennem det 19. Aarhundrede, saa er Forholdet det for Lucernes Vedkommende, at ved Aar 1900 var Lucernearealet endnu saa ubetydeligt, at man end ikke har fundet det Ulejligheden værd at gøre det op. Først i de senere Aar begynder Lucernen saa smaat at brede sig.

I 1907 udgjorde Danmarks Lucerneareal 7127 ha., i 1912 9745 ha. og i 1915 10,643 ha.

Altsaa Fremgang, men bare endnu i altfor beskeden Grad. De fleste er dog nu enige om, at Lucernen er en ganske udmærket Plante. Ikke alene gør den udmærket Fyldest ved Sommerfodringen, men ogsaa Vinterfordringen kunde blive adskelligt mere økonomisk, hvis vi raadede over tilstrækkelige Mængder af Lucernehø. — En og anden Lucernedyrker har forlængst erfaret, at en større eller mindre Plet af Kraftfoder lader sig ombytte med velholdt Lucernehø — en Erfaring, der nu ogsaa synes at finde Bekræftelse ad forsøgsvis Vej.

En af

Danmarks dygtigste Lucernedyrkere,

afldede Ingeniør L. Jørgensen, Tranekær, udtalte tidt og ofte for mere end 15 Aar siden, at vi burde naa dertil at have Lucerne paa en Trediedel af Arealet. De fleste fandt den Gang, at dette var for meget af det gode, men maaske vil Tiden give ham Ret. Efterhaanden som det læres mere og mere henimod, at Oliekagerne er at regne for en Luksusartikel, som til sidst ikke kan købes, da vil sagtens en og anden Landmand sige med et Suk, „Havde jeg nu bare efter L. Jørgensen Anvisning haft en Trediedel af min Jord udlagt med Lucerne.“

Trist nok, at vi ikke en Gang har $\frac{1}{250}$ af det dyrkede Areal i Danmark med Lucerne, men der maa da siges at være alvorlig Grund til en stærk Udvidelse af Lucernearealet. En enkelt Landsdel — Bornholm — er et Hestehoved foran i denne Henseende. Der findes noget over 1000 ha. eller ca. $\frac{1}{10}$ af Danmarks Lucerneareal paa denne lille Ø, hvilket dog næppe skyldes, at der er særlig gunstige Vilkaar

for Lucernen paa Bornholm, som gennemgaende har et barsk Klima og Jorden ikke over Middelgodhed. Snarere har man derovre følt sig noget opfordret til at benytte Lucernen. Forsommeren er oftest paa Bornholm noget tør, og Græsmarkerne giver da ofte for lidt, medens Lucernen trods Tørken som ingen anden Kulturplante.

Grund til, at Lucernen har faaet saa godt Fodfæste paa denne Ø, maa dog siges at være, at Bornholmerne i en Aarrække har haft Konsulent Elberg, som er saa energisk og utrættelig Talsmand for Lucernen, og ved hans Raad og Daad er mangen en Lucernedyrker derovre kommen godt i Gang.

Sagen er jo nemlig den, at det aldeles

ikke er noget Hekseri

at faa en Lucernemark til at lykkes. Det er næppe stort vanskeligere at gennemføre et vellykket Lucerneudlæg end det almindelige Kløver- og Græsudlæg, blot man ved Lucerneudlæg sørger for, at Jorden i enhver Henseende er sund, samt ved Saaningen tilføjes de for Lucernen nødvendige Bakterier.

At Jorden er sund, vil bl. a. sige, at den hverken maa lide af skadeligt Vand eller være kalktrængende. Begge disse Mangler er i vore Dage saare lette at konstatere og afhjælpe. Bakteriell forset besørgede man tidligere gennem saakaldt Pødejord, men dygtige Lucerneavlere kommer nu mere og mere ind paa at benytte rendyrkede Bakteriekulturer, der under Navnet „Nitragin“ fremstilles paa Statens Panteavls-Laboratorium i København og almindeligvis kan rekvireres herfra. Dette giver baade en nem, billig og dog sikker Podning af Jorden og er derfor meget at anbefale.

Naar jeg før nævnte vort beskedne Lucerneareal, bør det dog i denne Forbindelse huskes at der foruden de „rene“ Lucernemarken findes en hel Del Græsmarker med en større eller mindre Del indblandet Lucerne.

Allerede for en

Mennøskealder siden

brugte flere Landmænd den Metode at iblande nogle faa Pund Lucernefrø i den almindelige Udlægsblanding. I de senere Aar har ikke saa faa vænnet sig til at lade Lucernen dominere mere og mere paa Rødkløverens Bekostning, hvor denne er bleven usikker. En saadan Fremgangsmaade kan være fuldt forsvarlig. Der bør ved den Slags Udlæg passes paa, at Græsfrøsmængden ikke er for stor, thi da trykkes Lucernen for meget, og saa er det endvidere muligt, at man ved Lucerne-Blandingen vil staa sig ved at vende tilbage til de mere langvarige — maaske 3- eller 4-aarige — Udlæg igen.

En Førsterangs-Plads vil dog nok Lucernen i Renbestand altid have, selv om man indskrænker disse Markers Varighed noget og til Gengæld benytter Lucernen som Vekselsfrugt og dermed drager sig dens Eftervirkning paa kommende Afgrøder til Nytte.

Kunde det ad disse forskellige Veje lykkes at bringe Lucernen frem til mere almindelig Benyttelse i dansk Landbrug, da burde der være Rimelighed for, at denne Plante kan faa lige saa stor Betydning for det 20. Aarhundredes Landbrug, som Rødkløveren har haft for det 19. Aarhundrede.

Johannes Jensen.

En ny Köpenickhistorie.

Til tyske Blade meddeles fra Kassel:

En 20 Aar gammel Smedesvend Spohn, som tidligere har været

anbragt paa en Opdragelsesanstalt, har i den senere Tid sammen med en Demimondedame foretaget en Fornøjelsesrejse gennem en Mængde af Tysklands Garnisonsbyer. Han bar under Turen Oberstuniform og udgav sig for Kompagnichef for et Minekasterkompagni. Ved Hjælp af falske Stempler havde han forskaffet sig de nødvendige Legimitationspapirer.

Smykket med talrige Ordensbaand indfandt han sig i Kaserne, hvor han med rund Haand uddelte Feriepas og Fribilletter til Jærnbannerne. Han reviderede Militærregnskaber, gav forsømmelige Officerer en Irettesættelse og førte samtidig et Herreliv paa de bedste Hoteller sammen med sin Elskerinde.

Men ak — Krukken gik for længe til Vands. Minekasterkompagnichefen blev endelig afsløret i Kassel, hvor han idømtes 6 Maaneders Fængsel.

De tyske Undervandsbaade.

—o—

I en Artikel i Gads danske Magasin skriver Kaptein Speerscheider, at man ved Krigens Begyndelse regnede, at Tyskland havde ca. 27 Undervandsbaade til Raadighed, mens 16 var under Bygning. Desuden erhvervedes kort efter, at Krigens var begyndt, 6 Baade, som var under Bygning i Tyskland for Østrig og Norge. Før Krigens kunde en Snes Baade bygges samtidig i Danzig og ved Krupp-Germania-Værftet. Dette Tal er sandsynligvis nu langt større, og andre Skibsbygningsselskaber: Vulcan, Blohm og Voss, bygger nu sikkert ogsaa Undervandsbaade.

De ældste Typer for Kyst-U.baade var „U.5—16“ med et Overflade-Deplacement paa 350—450 Tons, Fart i Overfladen 12—15 Knob og ueddykket 8—9 Knob. Armeringen bestod af en lille hrtigt skydende Kanon, 1 Mitrailøse og fire 45 cm Torpedoudskydningsrør. Beholdning 4—6 Torpedoer.

Derefter forsørgtes med et Par andre mindre Typer: „U-A“ og „U-B“, hvorefter kom „U-C“-Typer, der omfatter ca. 60 Baade, bestemte til Mineudlægning. Deplacement ca. 200 Tons, Fart ca. 6 Knob, Aktionsradius 1000 Sømil. Armering 1 Mitrailøse og 12—15 Miner. Bygget 1915—16.

Saa er der de søgaende Typer. Den første Type bestaar af „U.17—47“, bygget efter 1911, Deplacement 600—650 Tons, Farten 15 — 17½ Knob i Overfladen og ca. 10 Knob neddykket. Aktionsradius 2000—3000 Sømil. Armeringen bestaar af en 88 mm. og 1 mindre Kanon, 1 Mitrailøse, fire 50 cm, Torpedorør og 3 Torpedoer. Endvidere er der „U.61—65“, bygget 1913—15 med et Deplacement af 585 Tons. 18 Knobs Fart i Overfladen og en Aktionsradius af 4000 Sømil. Armering en 88 mm Kanon, 1 Mitrailøse og samme Torpedoarmering som forrige Type.

Endelig findes der „U.41—60“ og „U.66—100“, bygget 1914—16. Deplacementet er 700—850 Tons, og Armeringen bestaar af en 10,5 cm og en 88 mm Kanon samt en Mitrailøse. Andre Oplysninger haves ikke om denne Type, som vel nok er den interessanteste af dem alle.

Den for U-C-Typen anførte Fart anser Artiklens Forfatter for at være sat for lavt, ligesom Tallet paa de om Bord værende Torpedoer i andre Baadtyper. Ellers maatte Baadene jo efter næsten ethvert Angreb søge tilbage for at faa Beholdningen kompletteret. Deplacementet for de største Baade er vistnok ogsaa sat for lavt, og Oplysningerne om An-

tallet af Baade er naturligvis yderst usikre, da intet nærmere meddeles, og der stadig tabes og bygges Baade.

Alle U.baadene er forsynet med Radiotelegraf og indrettet til Undervandssignalisering. Oplysningen om Armeringen er vistnok ogsaa noget upaalidelig. Før Krigens var de større tyske Baade forsynet med to Kanoner, hvoraf den ene i nogle af Baadene var indrettet til Luftforsvar.

Om Torpedoerne siges, at de har en Sprængladning paa 190—200 kg og en Fart af 50 Knob paa 1000 m. Mine-U.baadene af U-C-Typen udskyder Minerne gennem Rør. De angivne Aktionsradier kan rimeligvis, om fornødent, betydeligt overskrides.

Ingen St. Hans Blus.

—o—

Hr. Sommer skr. i „Dg. Nyh.“:

For første Gang i umindelige Tider skal altsaa Midsommerraftenen være uden Baal; for første Gang skal Sankt-Hans-Ildens skønne, gule Rose ikke flamme op mod den lyse Sommernat og bringe Solen vor Tak for den naaderige Varme, den netop i Aar har bragt os.

„I Henhold til § 1 i midlertidig Lov af 7. August 1914, jævnfør Lov af 16. November 1914 —“ osv. I denne Kancellistils golde Prosa drukner Indenrigsministeriet Sommerattens Poesi. I Sandhed en mærkelig Tidsalder, vi lever i! Den bør snart have dette Motto over sig: „Hvad lader vi vore Efterkommere tilbage at forbyde?“

Sankt-Hans-Baalet er saa gammelt som Danmark selv. De første Flammer blev tændt den første Sommer, da Skoven havde holdt sit Indtog paa de flade Grunde, Ismasserne havde forladt. Bag vore Urfædres lidt snevre Hjerneskalder var der Plads nok til et Jubel-Ofte over, at Bræen nu var veget mod Nord, og til et Skræmmebaal, der skulde forhindre den i nogen Sinds at vende tilbage.

Mon det høje Ministerium har været klar paa, hvilken Traditionernes Tradition det her har standset? Og har det virkelig været nødvendigt for de Par Kvistes og gamle Tjæretønders Skyld at forbyde den skønne, muntre gamle Skik?

Forlængst tæmmet og dresseret i Neutralaaernes Manøge maa vi naturligvis svare herpaa med et Ja! Vi maa spare paa hver Draabe Petroleum, hvert gyldent Sædekorn, hvert diamantdort Kulklump og hver Fiber brændbart Ved. Vi maa ofre Midsommerens Baal med Tanken hen mod Midvinterens Kulde.

Hvor trist for de unge! Det kan endda gaa med os ældre, der bare mister et smukt Skue. Men Sankt-Hansbaalet er ligesom noget af Ungdommen selv, er et Symbol paa Livets evige Blussen og Flammen; og den kommende Sankt-Hans, vil de unge Par, der stirrer ud over Landets eller Strandens Høje, føle det som noget bittert og vemodigt, at de onde Dage nu endogsaa har taget Glædesbaalet fra dem.

Ja, hvordan skal det gaa med alle de Hekse i By og Trolde i Sogn, som aleue Blusset efter Digterens Ord kan holde borte fra os? Og hvad bliver det til med den Fred her til Lands, som vi alle vil, naar vort Haab og sikre Forvisning ikke tør flamme op mod den lyse, dejlige Himmel!

Lærredsfodtøj og Sandaler

haves paa Lager.

G. Larsens Skolejsforretning,

Allinge.

Gudstjenester og Møder.

Søndag 24. Juni.

St. Ols Kirke Kl. 9½. Skrm. Kl. 9. Allinge Kirke Kl. 2.

Om Eftm. Møde Kl. 2½ i Olsker Missionshus, og Kl. 5 i Tejn, Bogh. Rasmussen taler.

Mandag Aften Kl. 7½. Møde for K. F. U. K. paa Menighedshjemmet. Tirsdag for K. F. U. M. samme Sted.

Evang. luth. Missionsforening. Allinge Søndag Kl. 3½. T. Madsen Rutsker — Kl. 3½. P. Rønne. Rø — Kl. 9½. T. Madsen.

Kommunens Behoere

anmodes indtrængende om at udvise den størst mulige Sparsomlighed med Vandforbruget

Havevanding er ikke tilladt

Allinge den 22.—6. 1917.

for Gas- og Vandværksudvalget

Chr. Olsen.

Øltræer.

Tomme Øltræer tilhørende Under-tegnede, bedes uopholdelig tilbage-sendt.

NB. Efterse Kælder og Lager, da der sikkert uberettiget henstaar Øltræer mange Steder.

Allinge Bryggeri.
G. Salmon.

Kajbjerggaard Lokalforening

i Dansk Andels Gødningsforretning af 1916 beder sine Medlemmer op-give ved første Mejeriudbetaling, hvor meget Chilisalpeter de har modtaget i Foraaret og til hvilken Pris til

Bestyrelsen.

Fineste Sagomel,

Fineste Kartoffelmel,

Grove Hvedegryn,

Bedste Rismel,

Maismel

Japan-Ris,

Byggryn,

Store Sago

sælges til laveste Dagspris i

Nordlandets Handelshus.

RØ.

Sukker- og Brødkort

udleveres Lørdag den 30. ds., Eftm. Kl. 5 paa Rø Afholdshotel.

Sogneraadet

Strobin.

Bedste Rensningsmiddel til Straa-hatte. Faas i Pakker a 25 Øre m. Brugsanvisning.

J. B. Larsen.

By- og Herredsfuldmægtig

Johannes Kofod, Hasle.

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

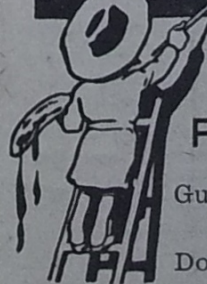
Egte Sybilles Eleksir

China Livs Eleksir

faas hos

P. C. Holm.

Malervarer

Fernis

og

Pensler.

Gulokker

Rødt

Dodenköpf

Zinkhvidt og andre Farver

anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning

De bedste, fikseste og prisbilligste Varer køber De i Magasin du Nords Udsalg, Allinge

Altid

Prima Kolonialvarer

til billigste Dagspriser.

Altid friskbrændt Kaffe.

Altid extra prima Margarine

til billigste Dagspris.

Altid stort Udvalg i

Glas og Porcelæn

til smaa Priser.

Altid velassorteret Isenkramlager hos
Allinge Kolonial- & Produktforretning

Badeartikler.

Dragter, Hætter, Haandklæder, Lagener
m. m. sælges billigst i

Nordlandets Handelshus.

Det er saa mærkeligt

i denne Tid,
for nogle Folk synes et, andre no-
get andet; men jeg synes, De skal
tage det med Ro og saa købe Dem
et Par af mine billige og gode

Viking Klædesko!

For det er nu alligevel baade vist
og sandt.

Alt betales helst kontant i

M. Lunds Træskoforretning,
Lindeplads, Allinge.

Nyrøget Sild

haves som Regel hver Dag hos

Nye delikate Rollmops og
Kryddersild.

P. C. Holm.

Cement Fals-Tagsten

store, firkantede, vellagrede
selges til gammel Pris.

Johan C. Koefoed,
Allinge

Sild.

— Bestillinger paa fersk Sild til
Saltning og saltet Sild i Tønder,
Fjerdinger og Ottinger modtages
og ekspederes i den Rækkefølge,
som Bestillingerne indgaar.

$\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ og $\frac{1}{16}$ nysaltet Sild er
paa Lager og selges til en rimelig
Pris pr. Kontant.

I. B. Larsen

Allinge Telefon 12.

Gardiner

Stort og flot Mønsterudvalg
af hvide og ecru Gardintøjer

Nordlandets Handelshus

Roehakker

anbefales fra

**Allinge Kolonial-
og Produktforretning.**

Olsker.

Sukker- og Brødkort
udleveres i Olsker Forsamlingshus
Onsdag den 27. Juni Kl. 5—8 og
i Tein Skole Lørdag den 30. Juni,
Eftm. Kl. 4—7 til Tein Beboere og
alle dem, der bor øst-for Gaardene.
Tailonerne for Sukkerkortene maa
afleveres.

St. Ols Sogneraad den 20/6 1917.
K. A. Mogensen

Nyrøget Sild

fra eget Røgeri haves i Reglen
hver Dag.

Nylagt Spegesild

fra eget Salleri haves i $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$
Tønder og Stykkevis til billigste Pris.
Bestillinger paa Læggesild mod-
tages gerne. Saltning besørjes.

I. B. Larsen

Telefon Allinge 12.

En flink og proper Pige

vant til almindelig Husgerning, kan
til 1ste Juli faa en god Plads hos
Jernstøber Schjorring i Nexø.

Humledal Lokal-Gødningsforening.

De Medlemmer, der i Foraaret
1917 har købt Chili-Salpeter
udenom Foreningen, kan muligvis
faa Godtgørelse ved at opgive Par-
tiets Størrelse og Pris inden 25de
Juni til

G. H. Kjeller,
Sødeskov, Olsker pr. Tein.

Tein og Omegns Brugsforening.

Udsalget er lukket paa Grund af
Opvejning Mandag den 2den og
Tirsdag den 3. Juli.

Bestyrelsen.

Inderlig Tak til alle Dem,
som hjalp os med at lede ef-
ter lille Robert. Særlig takkes
Formand Berg og Urmager
Lindberg og lille Willy.

Edith og August Svendsen.

Paa

Mac Cormicks Høstmaskiner,
Smøreolier etc modtages
Bestillinger.

2 brugte Slaamaskiner,

1 - Mejemaskine

1 - Selvbinder

selges billigt.

Johan C. Koefoed,
Allinge.

Tombola.

Søndag den 24. ds. Kl. 4 Eftm.
afholder „Olsker Afholdsforening“
Tombola i den thv. Præstegaards-
have, eventl. i Forsamlingshuset —
i Tilfælde af ugunstigt Vejr.

Foredrag af Murem. Søren Jen-
sen, Sandvig. Koncert.
Afholdsbeværtning forefindes.

Drengedragter

i hvid Satin, gul Satin, cadetstribet Satin
er hjemkommet i fikse Fasoner.

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.

Superfosfat og Kaligødning!

Vi beder om Bestillinger til Efteraarsforbrug, idet vi
ikke tager mere hjem, end som der bliver bestilt. Prisen bli-
ver omtrent som i Foraaret og lavest i

Nordlandets Handelshus.

Badedragter

Badebind

Badekaaber

Badelagener

Badehætter

Badesko

Badehaandklæder

Strandkyser

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.

Støbestaals-Høstleer, Lehomme, Høforke, Haandriver.

Vi har udmærket gode Redskaber og sælger særdeles
billigt, saa længe det gamle Lager rækker til.

Nordlandets Handelshus.

Kjoler og Bluseliv

i Moll og Moire.

Nederdele i Frotté og Vadmæl.

Damelingeri i stort Udvalg.

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.

Skal der plantes om i Roemarkerne?

da anbefaler vi først og fremmest Sommerroen

„Øster Sundom“.

Denne Sort vokser hurtig stor, er fast og holdbar til
langt hen paa Vinteren. Iøvrigt har vi Frø af „Grey-Stone“,
„Fynsk Bortfelder“, „Yellow-Tankard“ og Bangholm Kaalrabi.

Nordlandets Handelshus.

Sandvig.

Min Filial i Sandvig hos Købmand Esber Hansen er for-
synet med mine kendte gode Kvaliteter i Manufaktur
og Trikotage samt Badeartikler i stort Udvalg.

J. P. Sommer

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.

Vi har endnu rigeligt til Eftersaaning:

Vikker, Sølvboghvede, gul Sennop,

ligesom vi har nogle faa Sække Chili-Salpeter, som sæl-
ges til første kontante Køber.

Nordlandets Handelshus.

Allinge Bogtrykkeri

anbefales.

Tryksager for Foreninger og Mejerier.

Vi har rigeligt af Maizena=Mel

i Pakker, $\frac{1}{2}$ og 1 Pd. engelsk Vægt.

Dette er Mel formalet af den allerfineste amerikanske Majs, hvora
der kan laves fortrinlig Grød og Budding. Pris 40 og 75 Øre Pakken.

Nordlandets Handelshus.

Af de gode tyske Smedekul

venter vi endnu et lille Parti i næste Maaned. Vær saa god at sende
Bestilling til

Nordlandets Handelshus.

Damefrakker.

Et Parti moderne Frakker i Alpaca og Klæde
sælges billigt i

Nordlandets Handelshus.

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

Billigste Annoncepris. — Største Udbredelse paa Nordlandet.

Hvem faar Anvendelse for Hegntraad?

Vi har et Parti Pigge-Hegntraad og galv. Jerntraad,
af passende Numre, som sælges forholdsvis billigt inden 25. Maj
til Runder herhjemme. Galv. Hønsetraadsfletning og Kram-
per hertil sælges foreløbig efter Prislisten 1916.

Nordlandets Handelshus.

Vi har stort Lager af ekstra prima

Icopal- og Lædertagpap

fra Jens Villadsens Fabrikker og anbefaler samme til
billigste Dagspris fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Uldne strikkede Klude

betales med 1,50 pr. kg, naar Varer tages i Bytte.

Nordlandets Handelshus.

CLOËTTA[®]
ALBA

Spise - Chocolader

Straahatte.

Stive og bløde Filthatte.

Huer og Kasketter.

Nordlandets Handelshus.

Klipfist, Ris, Rismel, Kartoffelmel, Sagomel,
Byggryn, Havregryn, Sagogryn,
Svedster og Rosiner.

Alt i prima Kvalitet anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Brødrene Anker Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Selvvandingsanlæg, Vand- & Aljepumper m. m.

Murerværktøj og Kalkkoste

anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

C. Larsen's Skotøjsforretning, Allinge.

Største Udvalg af solidt og moderne Fodtøj
til de mest mulig billige Priser.

Telefon 104.

Kotojr, Næsegrimer, Grimestafter, Kobindsler,
Tøjrepæle, Esfer og Der, Hjedehager
samt Hamp, Manilla og Kofustov
anbefales fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Ikke holdbar

Lægen (idet han giver en gigtsvag
Kone en Recept): Se, her har De
et Middel. Gnid Dem med det tre
Gange om Dagen tre Dage i Træk.

Næste Dag kommer Konen igen
og forlanger en ny Recept.

Lægen: Men det, De fik i Gaar,
skulde jo vare i tre Dage!

Konen (viser den forrevne Recept
frem): Ja, men det var saa daarligt
Papir, at det kun holdt jil et Par
Gnidninger!

Ingen Ligklæder til de døde.

Til Beklædning af Lig maa der
i Tyskland ikke længer gives Kort
til ny Klæder, Linned og Skotøj. I
en officiel Meddelelse skrives i denne
Anledning: „Det er en gammel Over-
levering, der kan føres tilbage til
Menneskehedens tidligste Tid, at
der ved Begravelsen som den sidste
Ære medgives de døde deres bedste
Klæder i Graven. Ved denne
ogsaa hos os sædvanlige Skik at
begrave de døde i deres bedste
Klæder, bliver en stor Del godt
Materiale af Stoffer, der netop nu
under Krigen er uerstattelige, und-
draget Almenhedens Brug. Navnlig
er dette Tilfældet med Herrestoffer.
Ved den tvingende Nødvendighed
at trække alle vore Forraad af væ-
vede og strikkede Varer synes det
uundgaeligt i Folkealmenhedens
Interesse, over for hvilken den enkel-
tes Interesser maa træde tilbage,
ogsaa at bryde med denne gamle
Skik. Det bør lages under Overvej-
else at klæde Liget i en Ligskjorte
af Papirstof og dække det med et
Tæppe af samme Stof. Ligeledes
kan Pudebetrækkel bestaa af Papir-
stof. At give Liget Strømper og
Sko paa er i Betragtning af Forhol-
dene overhovedet ikke tilladt“.

Erindringsliste.

Toldkamret 8-12 Form., 2-7 Efterm.
Kæmnerkontoret 10-11 og 2-4.
Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.
Sparekassen 10-12 og 2-4.
Stempelfilial i Sparekassen 10-12, 2-4.
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-
benes Ankomst og Afgang Tirsdag
og Fredag Efterm., Mandag og
Torsdag Form.
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.
Distriktslægen 8-9 og 2-3.
Postkontoret: Søgndage 9-12 og 2-6.
Søndag 12-2.
Telegrafstationen 8 Morgen til 7 Aften.
Søndag 12-2.
Borgmesteren træffes paa Kæmnerkont
Branddirektøren Mandag og Fredag
Form. 8 til 10.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.
Olsen, Messen. Kontortid 1-4 Em.
Folkehogsamlingen paa Raadhuset:
Tirsdag Kl. 3, Fredag 7-8.
Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-7
Hjælpekassen: Formid. Bagern. P. Holm,
Kasserer H. P. Kofoed. Kontortid hvet
Fredag fra 5-7.

Søger De en Pige, en Karl
eller en Dreng, eller mang-
ler De en Svend eller Lær-
ling en Fodermester eller an-
den Medhjælp, bør De snarest aver-
tere i Nord-Bornholms Ugeblad
der hver Fredag bringes direkte ind
i 1700 Hjem og læses af saa godt
som hvert eneste Tyende. En An-
nonce her i Bladet vil derfor saa
godt som altid bringe et tilfreds-
stillende Resultat.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og
paa Land opmærksom paa, at enhver kan
faa optaget Artikler og Indlæg om Emner
af almen Interesse i „Nord-Bornholms
Ugeblad“.
Betingelsen er kun, at det skrevne er
holdt i en sømmelig Form og indenfor
rimelige Grænser, samt at Indsendere — til
Underretning for Redaktionen — opgiver
Navn og Adresse. Ligeledes modtager
Redaktionen gerne Meddelelser om „Saa-
danne Ting og Forhold, som egner sig
til Behandling i Bladets Spalter.“
Dette gælder baade Byen og Lande
og det er en Selvfølge, at Redaktionen
altid vil iagttage den strengeste Diskre-
tion med Hensyn til sine Kilder.

Calciumstjære og Tjærekoste

anbefales fra

Allinge Kolonial- Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10-12 og 2-4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente
af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Gødningsskalk, Gødningssalt,

Superfosfat og Kaligødning.

Nordlandets Handelshus.

Nu er det Tiden

at købe

Haveredskaber.

Vi har stort Lager
og sælger til rimelige Priser.

Allinge Kolonial-
og Produktforretning.

Aalborg Portland Cement

i Sække sælges.

Nordlandets Handelshus.

Vort Lager er rigelig forsynet med

51 pCt. Texas Bomuldsfrøkager
43 pCt. New-Orlean Bomuldsfrøkager
Kokoskager.

Coldings kontrollerede Foderblandinger
Langelands Kontrolfoder
Svinefoder.

Alt i prima kontrollerede Varer og til billigste Dagspris hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Dreng-Klædnings

Blaa & kulørte Matrosdragter
Vaskebluser og Benklæder
Drengestortrøjer
Matros- og Sportshuer

Altid de billigste Priser i

Nordlandets Handelshus

Fest- og Brudegaver

køber De bedst og billigst i

Allinge Ur- og Guldsmedeforretning.

Skeer og Gaffer i Sølv og Sølvplet er atter paa Lager.
Lommeure til billige Priser i ekstragode Kvaliteter med skriftl. Garanti.
Brugte Ure tages i Bytte.

Gravering gratis.

Telefon 93.

A. M. Lindberg.

Emaillerede og raa Gryder

af Anker Heegaards bekendte gode Kvalitet samt Strygeplader
og franske Strygejern anbefales fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning